

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hettőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Előfizetési feltételek: helyben hátkor hordva vagy vidékre postán küldve. Egész évre 10 frt. Félévre 5 frt. Gyedőre 3 frt 50 kr. Hgy hóra 1 frt.

Hirdetési díj: öt hasabos petitor 5 krajczár. Nagyból terjedelmű s több ízben megjelenő hirdetéseknek leengedése történik. Helygúdí minden hirdetés után 30 kr. Nyitási költségek minden sora 20 kr. Ezek a szerzők által vetetnek fel.

Debrecen, február 6.

Világosan szoktunk irni. Nem tehetünk róla, ha valaki nem érti. Egy szerkesztőség, méltóztassék figyelmesebben átolvasni cikkeinket s meg fogja találni, hogy mi soha sem állítottuk, hogy a pestis nem fenyegetheti hazánkat.

Ezt teheti valaki, ha a kormány-párthoz tartozik, akkor is. Mindezt nézet dolga s szívesen megengedjük a tulbizóságot is, ha az igazán a közügy érdekében történik; csak a lelkiismeretlen túzerkedést ítéltük el, mely a közveszeledelemből egyik vagy másik politikai párt javára akar hasznot húzni.

Ilyen vádakkal lépett föl az a loyális ellenzék, mely saját pártérdekét mindig egy készségesen alárendeli a hazai érdekének. A határozat rögtön felállítására ostromló ágyú lett, melylyel a kormányt hatalmasan lövöldözheti.

Ugyan kérem alásan, nem méltóztatnának kezökbe venni egy percze Magyarország térképét s megmondani, hogy hol élnek Muszkaország a mi határainkkal? Mi bizony keressük, de sehol sem találjuk. Hol állítsuk fel hát azt a szoros határozat? Ki ellen? Az egész világ ellen? Németország, Olaszország, Románia, Szerbia, Ausztria ellen? Mert hiszen Muszkaországból nem ember, de még a madár sem szállhat át Magyarországon át nem jön.

Vagy talán Tisza Kálmánnak akora a hatalma, hogy azoknak az országoknak is parancsolhat? Csak ki kell adnia a rendeletet s azok az idegen kormányok persze azonnal teljesítik! Ne játszunk hát komédiát, uraim, a nagyközönség előtt ilyen komoly ügyben.

Ha történetik valami intézkedés, hát csak a szomszéd országok kormányával egyetértéssel történhetik. S tessék elhinni, hogy sokkal jobb az, ha az osztrák, a román, a német határon állítják föl a kordont, mintha Magyarországon állítják föl a kordont.

A „Debreczeni Ellenőr” urczája.

Gróf Hadik ezredes glacé-kezttyüi.

Történelmi rajz. Futaki gróf Hadik Ferenc huszárezredes, később lovas-ági tábornok és egy cs k. huszárezred tulajdonosa, a múlt századbeli osztrák hadseregnek, de különösen a hetvenes háborúnak egyik legkiválóbb alakja. És a mi több, ő is — a sok közt — egyik kedvenc lovagja vala Mária Terézia császári királynőnek.

szág határán állítnánk föl. Biztosabban leszünk így megvédve. De ha végre a fenyegető szükség úgy hozná magával, hogy csakugyan határainkon kellene felállítani a szoros zárt, az aztán nem abból állana, mint ellenzéki kollegáink könnyedén hirdetik, hogy Muszkaországtól elszigeteljék magunkat, hanem hogy minden összeköttetést elvágjunk a szomszéd államokkal s hogy az mily óriási csapás volna és mily nyomort idézne maga után, az annyira világos, hogy a legegyszerűbb értelemnek sem szükséges hozzá magyar-rázat.

Simonyi Ernő ép oly jól belátja ezt, mint Tisza Kálmán s a miniszterelnök megnyugtató szavai után vissza is vonta a határozat rögtön felállítását sürgető indítványát. De a „Debreczen” szerkesztőségében erősebb hazafiak ülnek, mint Simonyi Ernő s nem hagyják abba a dolgot. Si fractus illabatur orbis... Simonyi Ernő meghunyászkodhatik, Simonyi Ernő kezét fog az „átkos” kormányval; de a „Debreczen” rendületlen marad.

A magyarországi szerb püspökök — mint a bécsi Tagbl. írja — befejezték tanácskozásukat a boszniai és hercegovinai ortodox egyház ügyében. Ő felsége elé javaslatot fogtak terjeszteni, hogy a boszniai püspökök a karlovczai patriarcha alá rendeltessenek. Angélicus püspök Budapestre és Bécsbe fog menni, hogy az illetékes helyen támogassa a szerb synodus javaslatát.

Országgyűlés.

A képviselőház tegnapi ülésén kezdetét meg a 100 millió forintos szőlő törvényjavaslat tárgyalása, melyet H e g e d ű s Sándor terjesztett elő. Jelentésében kiemeli, hogy a pénzügyi bizottság tárgyalás alá vévén a kormány által beterjesztett törvényjavaslatot, tudomást szerzett magának azon szükséglet szükségéről, melynek fedezetéről meg a folyó 1879. évi gondoskodni kell, de a melyet az állam rendes bevételéből fedezni nem lehet.

Gróf Szapáry Gyula pénzügyminiszter pontonként elősorolja az ez évi szükségleteket s ezeket kerékszámában 100 millió aranyforinban állapítja meg. Ajánlja a törvényjavaslatot elfogadásra a pénzügyi bizottság szövegére szerint. Végül azonban azt kéri az ellenzékétől, hogy támadják meg a törvényjavaslatot, de ne támadják meg az ország hitelt, ne tüntessék fel oly szinben az állam

vakmerő kísérletre határozta el magát, hogy ő a porosz hadsereg háta mögött, keresztül portyázza Szilézián, Berlin ellen egy „coup de main”-t intéz, a királyi család ott levő tagjait elfogja, a porosz kincstár felragja, és hadi sarozat szedve az ellenséges főváros lakosságán, ismét hazatér. Csupán főbb tisztjeivel közölte titokban tartott tervét és másnap meg is kezdte kivétel: Glaz vára ágyúinak hardtávoiságán belül átkelven az Elba vizen, kardcsapás nélkül érte el Felső-Szilézia lapályait, az akkori hadi szokás szerint mindenütt pusztítva és legergetve az utjába eső majorkákat, falvakat és városokat.

hitelt, mintha az ország helyzetében magunknak sem lenne bizalmunk. Végre kéri a tulajdolt, hogy ne vigyék át a vitát a személyeskedés terére. B u j a n o v i c s Sándor az egyesült ellenzék részéről elfogadhatlannak nyilvánítja a javaslatot, s H e l f y Ignác tárgyaláson igérkezve, kijelenti, hogy nem bízik a p. u. bizottság munkálataiban s szükségesnek tartja, hogy a ház maga vizsgálja meg a p. u. helyzetet, — s miután ezen javaslatot az általa kárhözott politikai folyamánának tekintti, határozati javaslatot nyújt be, mely szerint nem kíván kevesebbet, minthogy a ház „ezen javaslatot, mint az alkotmány elleni merényletet, utasítsa vissza.”

Utána gr. L ó n y a y Menyhért tartott hosszabb beszédet, beterjesztvén következő határozati javaslatát: „Tekintve, hogy a jelen törvényjavaslat oly tételek fedezését is tárgyalja, melyek az országgyűlés, illetőleg a delegációk elhatározása alá csak ezután fognak kerülni, és így ma még fejedez tárgyat nem képezhetik; tekintve, hogy a ház így messzeható pénzügyi műveletek megszavazásába mindaddig megnyugással nem bocsajkozhatik, míg a kormány az általános pénzügyi helyzetre és pénzügyi gyökere orvoslására vonatkozó nézeteit és terveit nem ismeri; tekintve, hogy a kormány javaslatából nem vehető ki azon teher mértéke, mely annak elfogadása által az adózók vállára nehezedni fogna; határozza el a képviselőház, hogy: az előterjesztett törvényjavaslat tárgyalásába mindaddig nem bocsajkozhatik, míg a helyzetből szükségképpé folyó fentebbi kívánalmaknak elég nem tétetik.”

Beszélték még Tisza K. és Pulszky Ágoston.

A pestis.

Az állandó pestis-bizottság ülésén Thán Károly a levelek fertőtlenítésére vonatkozó kísérletek eredményéről tett jelentést. E szerint a levelek, ha sugárzó hő hatásának nincsenek kitéve, 150° C hőmérséklet képesek kiállni; de sugárzó felület közelében már 150° nál megperzsődnek. Így tehát karbolsavval 140°-ig pecsét s érelme nélkül (ha az nem viasz) történhetik a fertőtlenítés. Hogy mily módon s edényben történjen a fertőtlenítés, erről a bizottság később fog határozni.

Az ország fejső vidéken lakók (különösen drótosfotók) Orszországból hazatértök alkalmával szigorú orvos-rendőri vizsgálatnak lesznek alávetve s lakóhelyeiken szoros felügyelet alatt tartva. Orszorszag és egész Európára szólvó uttlevelek a pestis megszüntülé k i n e m a d a t n a k .

Bécsben folyak az előmunkálatok az esetleg felállandó katonai kordonra, melyhez 11, 12, 24, 27, és 30, hadosztályok mozgósítatnának. — Az osztrák kormány egy orvostudort a k o n s t á n t i n á p o l y i egészségügyi viszonyok tanulmányozásával bizott meg.

A p o r t a G o b i a d i s vesztegári orvost Asztrakhába küldte.

Magyarok közeledtéről a vidéken szalngoló rémhír és később a mindjobban közeledő szokatlan lödögös, fegyver-örög és nyertés következtében a kastyú urnoje mehány hólyg és ur kísérleteiben felietett a varlak tornyára, honnan távoesöl néztek a két ellenséges csapat mozdulatait.

Mután kellő távoiságra egymáshoz közeledett a két hadosztály. Hadik ezredes „attaque” jelzőt kavott, és sarkantya alá véve telivér paripáját, magásra emelt karddál a porosz arcvonal felé vágatott, az o-ztrák lovaságnál dívott szokás szerint harsogó hangon párvá dala szóltván a vértékes parancsokat. — Egy pár pillanat múlva egy óriás külszej tiszt permett elötte és ágaskodó paripájáról lovasiasan tiszteltgett kardjával.

„Graf von der Schulenburg,” szóla büskén. „Graf Hadik de Futak.” És a következő pillanatban kezdődött a párviald a két vezér közt. Mindkét részről nagy ügyességgel felított vágás és szúrás után a porosz tiszt kette hasított fejét bukott le lovaról. Két huszárezred élén neki rontott most az ellenségeknek, melynek osztályai egy pár percnyi viaskodás és macacs ellentállás után szétgurastatták, rendetlen futásban keresvén menekedtek, mire az ágyútejt is megadta magát.

A bevégzett ütközet után előradt csapatját megpöhtette, és rövid szünet után lovtatá utját Ratibor felé, hol éppen szállást akart tartani. Midőn csapatja élen a kastyú előt vonult, egy lovas vágatott ki a kapu-siklóron, ki a gróf előtt megállította lovát, vagy ulvariassággal üdvözölt a tiszteket, s ekkén szólltá meg az ezredet: „Ezen kastyú urnoje öveggy Lichnowski Henriette hercegné, az én kegyelmem asszonyom, az úzeni a parancsoló osztrák tisztnék, hogy szemtanúja lévén az egész lefolyt ütközet alatt mutatott valódi lovaghoz illő mag-

A s z e r b kormány is csatlakozni fog a megállapított rendszabályokhoz. Az e g y p t o m i kormány Franciaország felszólítására késznek nyilatkozott a mirigy elleni intézkedések megtételére.

R o m á n i a 450,000 frankot szavazott meg a pestis elleni intézkedésekre. A román orvosi küldött Moszkvába ment, hol találkozni fog az osztrák-magyar és német küldöttekkel.

A p á p a felszólította a keleti püspököket, hogy imádkozzanak a pestis elhárításáért.

B e r l i n b e n a járványbizottság a határon eszközözendő fertőtlenítési s más óvintézkedések felett befejezte tanácskozásait. Azon óhaját fejezte továbbá ki, hogy a kormány az orosz határon tegye meg a lakosság egészségi állapotát illető intézkedéseket.

L o n d o n b a n a minisztertanács a pestis elleni intézkedések megbeszélésével foglalkozott.

A z o r o s z határozta 510 versznyire van tervezve, mire legalább 110,000 ember lesz szükséges. Négy hadtest mozgósítási költségeire a pénz melöbbsé folyóvá fog tétetni. — A határozatokat két hét alatt végül felállíthatni.

A s z t r a k á n i hírek szerint Westjankó környékén nincs beteg. S z e l i s z t r e n o b a n s vidéken jelenleg 5 beteg van.

A járvány nem terjed; 10° hideg uralkodik.

Vidéki levél.

Nádudvar, 1879. febr. 4

Valamint minden helyen, községben vagy városban igyekeznek a farsangi időszakban néhány estét veg kedélyű közös mulatsággal tölteni el: ugy Nádudvar községének intelligens közönsége sem akart e téren hátra maradni, s f. évi febr. 10-én zárkózó táncmulatságot tartott.

Az el, melyre a táncestet rendeztetett, egy iskolai könyvtár létesíté-e. Felültek: tek. Lukács Dezső ur 19 frt, Fischbein Ignác ur 8 frt, Ráczó Gyula ur 4 frt, Ösváth Ferencz ur 3 frt, Ludman Lajos ur 3 frt, Nabriszky István ur 2 frt, Király István doktor ur 1 frt, Dregán Gergely ur 1 frt, Harsányi Lajos ur 1 frt, Nagy Sámuel ur 1 frt, Nagy Ferencz ur 1 frt. Az összes bevétel 83 frt volt.

Elmulasztatlan kötelességemnek tartom az esztől mikénti lefolyásáról pár sorban tudósítani.

A debreczeni tanuló ifjúság határtalan kedvvel vonult a táncterem felé, számíva a kedvelyes mulatságra s a feztelen társalgásra. De csakhamar kedvetlenednek, midőn további varakozás után sem érkeznek a vendégek. Azonban ime mintegy varazs útesre előttem a kedves báliura. A kedv fokozódik. Majd megérkeznek a többi várua várt vendégek is csoportosan. Van dolga a rendezőségnek. Hovatovább a mulatság egész fésztelenséggel, ki ki törő kedvvel folyik. A jelen örömeinek él mindenki. Folyt a tánc éjfel után 1/4 óráig, a mikor a közönség melegeledetten eloszlott.

tartásnak, páratlan vitéz tette mely benyomást tett szívére. Meggyőződve lévén, hogy egy oly neemes alakban nemes szívnek is kell dobogni, ezennel kezét és e varat az ezredes urnak ajánlja, és egyuttal átküldi jegygyűrűjét.”

Az ezredes nagyot csavart hosszú fekete hajszán, és néhány pillanatrai gondolkodás után ének ké mozdulattal átvette a gyűrűt és ujára huzta, visszaérve a hercegnőnek: „Gróf Hadik de Futak elfogadja nagybecsű ajánlatát, mert azt hiszi, miszerint egy hölgynek kire egy lovasias tett képes oly mély benyomást tenni és ki egy férfi bátor magaviseletét annyira lelkesül, minden szép és nemes ezültre is ép oly fogékonyak kell lennie. A békekötes után majd megteszi tiszteltet.”

Be is váltotta szavát, és 1758-ik évben nagy pompával folytak a nászünnepekék Barnewaldon és Futakon.

Berlinben joforman nem is sejtették a közeledő vesztét, és ha elvete bizonytalan hírek fel is merültek a „pandurok” közeledtéről, senki sem gondolta, hogy ez komoly dolgot lehet. Csak mikor Hadik pár nappi menettávoiságra állt Berlin előtt, esett aggodalomba a főváros. Pakkóli kezdtek és az utvar Potsdamba, majd Magdeburgba költözöködött. És a lehetetlenek tartott dolog megtörtént. Hadik ezredes bevonult Mária Terézia egyenlőtlőbb ellenségek megremült fővárosába és a brandenburgi kapuskisort márványköveze visszahangzott a magyar harzarlovak patkóitól.

Ötven ezer ezüsttallér hadi sarozat szedgette, a „had iroda” valamennyi irományait felegette, és nagy mennyiségű ágyúgyólyot és más hadszereket a Spree vizébe sülveszt. Ezután Szászországon át történendő visszavonulárol gondokodott, minthogy azon hirt vette, hogy Glaz, Glogau és Oppeln porosz-sziléziai varak orszégi Szilézia szorosában a magyaroknak utját akarják állani. Mielőtt azonban a porosz f város elhagyta, Lobrecht Valter porosz királyi hírneves udvari kezttyü-

Átalában azt lehet mondani a lefolyt táncestetélyre, hogy az évadnak legsikerültebb, legkedélyesebb, legfesztelebb mulatságai közé tartozik.

V. L.

Nyilatkozat.

A „Debreczeni Ellenőr” 23 ik számában Mándoky Béla ur által a szini konsortium működéséről nyilvánosságra hozott cikkből nagy meglepetéssel értesülünk, hogy mi a debreczeni színházhoz szerződött nem ohajítottunk.

Nehogy a nagyérdemű közönség ezen nyilatkozatból balul ítélje meg az ügy állását, bátrak vagyunk Mándoky ur előadására a következőekben nyilatkozni.

Midőn a Mándoky Béla ur vezetése alatt működő szini konsortium a debreczeni színház 3 évre bérlé vette, ez a többi közt kezdő két feltételt adott a konsortiumnak, hogy t. i. 1-ször a szerződés 5-ik pontja szerint „köteles a Lászy-párt egymás között (t. i. a konsortium és a Lászy-pár között) megállapított feltételek szerint szerződöttni, 2-ször, hogy a Lászy-pár több mint 12,000 frtra becsült könyv- és ruhatarát a konsortiumt biztosítésképen a nemes városnak adja át, jogában maradván a konsortiumnak ezen biztosítékot más hason értékű kaulióval pótolni.”

Mután ezen szerződés 3 évre szól s azt mi is két lezöleg aláírtuk, igen természetesen, hogy teljes joggal tekinteltük magunkat a debreczeni színház 3 évre szerződött tagjainak, habár a feltételek érvől érv voltak is megállapítandók köztünk és a konsortium között.

Ezek előre becstása után igazat kell adnunk Mándoky urnak, hogy azon íret, mely a szerződött óhajtó összes személyzetet jelentkezésre hívta fel, aláírtuk — de mután Mándoky ur különben sem igyekezett titkolni, hogy minket a debreczeni színházról, mint képzelt versenytársait mindenképen odábbítani óhajta, de meg mivel mi a Mándoky ur vezette alatt álló consortiumnak nem csupán szerződött tagjai, — hanem részben a konsortium bérleti szerződését aláírt szerződött tagjai is, nem jelenkeztünk Mándoky urnál teljes leaátatásunk kiltatásba helyezett szövegére néllül, annyival inkább mint-hogy azon vélekedésben voltunk és vagyunk, hogy mután mi állottuk jót a konsortiumért, talán a konsortiumnak lett volna módosítás kötelessége a további jóállás véleleges voltáról minket felmondás utján fölállapítani s ha szerződöttesünket nem óhajta — mint nem is óhajta — a városi tanácsnak kieszközölni először azt, hogy biztosítékunk feloldassék, másodsor, hogy a konsortium és a nemes város közt létrejött bérleti szerződésnek kötelezett szerződöttesünkre vonatkozó 5-ik pontja hatályon kívül ítessék.

Mután ezidégig mindez nem történt, mi felmondást som Mándoky Béla urtól, sem felmentést a nemes városról, mint jözl testület-től nem kaptunk, s az eltávoisáunkra irányzott törekvésekről csak a szóbeszéd s legközelebb Mándoky Béla ur nyilatkozatából értesültünk, készséggel jelentjük ki, hogy felmentés esetén mi állottuk a konsortiumot anyagiilag vesztelőtető biztosítékunk azonnal elszállított, csak azt jgyezve meg, hogy mégis nem olyan hátrányos volt az a nekünk fizetett bérosszeg, mely mellett képes volt a

nél felesleges asszonya részére száz tuczt állam glacé kezttyü requirált, mely hadizsákmány százhusz évvel ezelött renkiúvili becselő birhatott, a mennyiben a „glacé-kezttyü” mint új találmány akkortájt az udvaroknál divatosa kezdett jönni, és a berlini kezttyük a legkeresettebbek voltak. Ritsasággal tekintve, e finom porteká tehát akkori időben nagybecsű ajándékok képezhetett.

Nagy Frigyes udvari szállítója nagy kézséggel teljesítette a büszke magyar ezredes rendelkezést és a kezttyük gondos becsomolgatása után alázatos mosolyal azon reménynek adott kifejezést, hogy a magas hölgy, kinek e sok kezttyü szánuva van, meg lesz elégedve készítményével.

Mihelyt Hadik gróf ismét az osztrák hadseregnek megérkezett, rögtön külön futárral küldte Bécsbe a királynőnek szánt hadi prédat és Mária Terézia kegyteljesen fogadta lovasias ezredesétől az ajándékot. Utóbbi a békekötés után Bécsben megfordulván, egy udvari báli alkalmával azon kitüntetésben részesült, — hogy a felséges asszony maga elé hívatta.

„Valóban szép cadeaut hozott nekem Berlinből Hadik” — szóllta meg a grófot, félig haragosan, félig tréfás modorban élénken játszadova legezéjével. — „Ugyancsak raszedte a berlini kezttyüs; valamennyi kezttyü balkezre való.” És elfordult a kétségbees ezredesetől.

A felséges asszony haraga azonban nem soká tarthatott, mert e báli után mehány hónappal Hadik gróf soronkivüli tábornokká lett kinevezve.

A berlini kezttyüs ravaszágának híre a porosz hadseregben is csakhamar elterjedt és még sokáig gyanolva a porosz őrszem a veie szemközött álló magyar bákát vagy buszárt: „hogy vajjon mikor jön megint a magyar kezttyüért Berlinbe?” (H—d)

Az első debreczeni árverési intézetben

kedden febr. 11-én következő tárgyak lesznek árverelendők: gyémánt és arany ékszerek, ezüst-... Az előérvelendő tárgyak jegyzéke az árverést megelőző vasárnap és hétfőn bárki által megtekinthető.

Felkértenek mindazok, kik tárgyaikat eladás végett beadni szándékoznak, hogy azt mindig szerda estig tegyék, mert akkor ezen tárgyak a következő csütörtökön meglehetősen hirdetésben megemlíthetnek.

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like Asztali dara, szinte 30 kilos zacskóval, and various types of flour and grain.

egy pár hatóság jelenetén kívül semmi bebecsél nem bír. A közönség mindamellett nem volt fukar... A közönség mindamellett nem volt fukar tevékenységének nyilvánításában, mely azonban nem a darabot, hanem a játszó személyeket illeté.

A kárzatot folytonosan nagy volt a zaj, a mi nem is csoda, minden száz és száz ember állott egymás hátán, senki sem hátra, de mindenki előre törekedett.

Mária Antonia rokkaja. Érdekes ereke kerül legközelebb Párisból Magyarországra. Az a rokka ez, melyet Mária Antonia királyné fogsága idejében használt.

Közgazdaság. A debr. ipar és kereskedelmi bank január havi kimutatása: Bevételek: Pénzkészlet decz. 31-ről 14,525.17, kifizetett váltók után 207,101.76, kifiz. előlegek után 1708, kifiz. kötvények után 25, jutalék 26.97, folyó számla 160,232.92, előleg bélyeg 15.70, összesen 527,129.87.

Husárak megállapítása bejelentve 1879. február 5-16-12-ig következő: 40 kr. Magyar Gáborral Csapó utcza 414. sz. a. és Pfa. utcza. Sarkadi Ferencznel Csapó u. 358. sz. a. 42 kr. Rosenbergnél Csapó utcza 337. sz. Rácz Györgynél Cegl. ut. 2590. Várudut. 2121. sz. a. Gyarmati Istvánnál Vargateczán 2238. sz. a. Nagy Mihálynál Csapó. 794. sz. a. 46 kr. Szentessy Istvánnál Piac 6. sz. a. s végre Magyar Gáborral Piac 1-6 szék. Minden többi meszárszekben pedig 44 kr. Debreczen, 1879. febr. 4. Debr. város kapitányi hivatala.

Debreczeni színház. Sz a b o B a n d i, színházunk kedvezet népszimfoniáinak jutalmájaként tegnap este Tóth Edének legelső műve „Az oltár előtt” került színpadra, melyet csak legújabb feleztet fel özege hátrahagyott irományai közt.

„NINICHE” Legújabb énekes bohózat 3 felv. Felső szerkesztő: Kutasi Imre. Főszerkesztő: Vértési Arnold.

hivatnak, Debreczen, 1879. febr. 6. — Az elnököség. — A holnap esti népszerű előadás, melyet a főiskolánkban Nagy Pál tanár ur fog tartani, be lesz mutatva a főiskola részére legközelebb 540 forint vásárolt magneto-electricus gép és működése is. Az előadás nem mint jelezve volt — 5, hanem 1/6 óráig fog kezdődni. Feleslegesnek tartjuk ez igen érdekesnek ígérkező sok kísérlettel egybekötött előadásra felhívni a közönség figyelmét.

— Szabó Bandi tegnap esti jutalomjátéka alkalmából, a mint értesültünk, egy a koszarba rejtett ezüstpénzzel telt zacskót s azonkívül, mint a főiskola néhány növendékének gyűjtését, egy szivarral telt s néhány forinttal beült zacskót kapott. Az előadás tisztá jövedelméből 60 forint rész 248 frt 90 krt tesz. E szerint az eddigelő jutalmazottak közt bevételekben ő kapott legnagyobb összeget.

— A florenczi negyves által a debreczeni főiskola énekteremben február 8-án tartandó hangverseny műsorozata: 1. Haydn op. 76. Nr. 2. (D moll) Allegro, Allegretto, Menuett, V. yace 2. a) Mendelssohn, Canzonetta, b) Haydn, Cornamusica, c) Cherutini, Scherzo, 3. Beethoven op. 130 (B dur) Adagio Allegro, Presto, Andante, Danza tedesca, Cavatina, Finale. — Helyiárak: Kórszék 2 frt. Számozott szék 1 fr. 50 krt. Allóhely 1 frt. — Jegyek előre váltások (f) Csáthy Károly könyvkereskedésében este a pénztárnál. — Kezdet 7 1/2 órákor. — E hangversenyen az 1-6-0 hegudt Jean Becker ur, a 2-ik hegudt Enrico Masi ur, a violát Chiostril N. ur, a celót Hegyesi L. ur fogják játszani.

— Valami excentricus ember a város háza kapujánál egy 6 ivnyi irast hagyott — szándékosan-e vagy nem, tudni nem lehet, — melyben képzelt menveit jelenített, látományait írja le s magát isten küldöttének mondja, ki általa levelet küld a földi hatalmasságoknak. Az egész irat telve van értelemetlen össze halmozott bibliai idézetekkel, mi arra mutat, hogy e szerencsétlen képzelgő ember a szent iras olvasásába annyira belemélyedt, hogy valóságos rajongóvá lett attól.

— „Veszett” híret költötték a szó szoros értelmében az az Okros Nagy Eszter nevű h. szoboszló illetőségű szegény leánycselédnek, kit tegnap hivatalosan a városi kórházba szállítottak. Nagyon valószínű, hogy a szerencsétlen nem vésztet, hanem elmebeteg, mit egyébiránt az orvosi vizsgálat fog kideríteni.

— Elvesztett f. hó 4-én N. Péterfia utcza egy himzett vászon paplanlepedő. A szíves megtaláló kéri az a helybeli kapitányi hivatalnál letenni, hol álló jutalomban fog részesülni.

— Időjárásunk ismét nedvesre vált. Az ég is folyvást könnyezik. S mi lesz az ég könnyéből? Petőfi szerint: sár. Ha így megy, holnap falvakon kell utcáinkon járni, ha ugyan a jéppanczát veszített vasuti tó tulajdonosa, melyt e telen egy csufoltak, hogy kórosjáró egylet, ki nem eszközi városunk közönsége részére a jobb remény fejében egy időre nyugalmba helyeztet csónakok használatát. Quo usque tandem, Jupiter pluvius!

— A kapitány hivatal mint iparhatóság a múlt január hóban összesen 17 iparengedélyt adott ki.

— A járványbizottság figyelme. Igen nagy örömmel olvastuk ezen lapok tegnapiotti számában, hogy a megalakult járványbizottság a tek. főkapitány és főmérnök urakat kiküldeni kéri meg a tancsotól, a végböl, hogy a városban és közelében lévő egészségellen kigözölgeket terjesztő helyekre megvizsgálják. Hogy tehát a t. küldötségek a keresést ilyen büzt gözögő helyekre megkönyvitsük, bátor kodunk ezennel becses figyelmét felhívni, a Szechenyi-utca végén (azon büntészekül urban álló néhány sátoron túl, a hol a kertes kez-

konsortium egy év alatt egy másik biztosítékot szerezni. Szerződésükre nézve pedig rögtön felmentettnek érzék magukat, mihelyt a nemes város az idzeit szerződés 5-ik pontjának kötelezettsége alól a konsortiumot feloldja.

Ebból megítélheti a tisztelt közönség, hogy mennyire óhajunk mi megvárni Debreczentől, hol bennünket, teljesen ismeretlenek a megiszto előismerés anyai felelhetlen jeleivel tüntettek ki, s egyszerű megbirálhatja azt is, hogy minő fájdalomosan érinthet azon eljárás, melyben a konsortium részéről részvételünk, azon konsortium részéről részvételünk, azon konsortium részéről részvételünk létrejöttét a biztosíték nyújtása által mi tartuk lehetővé, kik jól szervezett társulatunkat Kassán feloszlattak s nagy költséggel költöztek e nemes városba át vagyunkkal — miért? — Csapán azért, hogy egy év elteltével eldobjon az antipathia!

Legyen azonban bárhogy, sohasem fogjuk feledni a nagyérdemű közönség elérékényítő kitüntetését, s azon hit csak erősödik bennünk, hogy a nagy közönség hálása b h, e l i s m e r ö b b s i g a z s á g o s a b, mint egyes ember.

Debreczen, 1879. febr. 6. Tisztelettel Lászy Vilmos és Lászyne Etel.

Külföld.

Az új francia miniszterium névsora már megjelent a hivatalos lapban. Csakugyan úgy alakult meg, mint tegnap lapunk előre jelentette, azon különbséggel, hogy tengerészeti miniszter nem Pothuan, hanem Jaureguiberry lett.

Az olasz képviselőházban még mindig folytatják a külföldi vitát. Depretis miniszterelnök fejtegeti, hogy a berlini szerződés nem sértette Olaszország keleti érdekeit. Románia tényleg független lett, de szükséges, hogy végrehajtsa a berlini szerződés azon határozatát, a mely kimondja a hitfeleletek egyenlőségét. Depretis azt hiszi, hogy a görög határozat békés uton fog elintéztetni. A mi Ciprus szigetét illeti, úgy vélekedik a miniszter, hogy Anglia megtartja a consularis bíráskodást, amíg eddig még semmi sem bizonyos. Egyiptomban meg fogja övni a kormány Olaszország érdekeit és az alkirály hit-ezői kioldították. Végre Tunisra vonatkozólag megjegyzi Depretis, hogy a statusquo fontatás leginkább megfelel Olaszország érdekeinek.

A bolgárok erősen fegyverkeznek s szilárd elhatározták, hogy mindenáron ki fogják erőszakolni kelet-Rumélia egyesítését Bulgáriával. E hír megerősítette a napokban Konstantinápolyba érkezett salfai angol konzul, Palgrave ur is, kinek jelentése szerint a bolgárok még a szerbek ellen is fel vannak izgatva s csak az oroszok kivonulására várnak, hogy ismét hatalmukba kerítsék a Szerbiához csatolt bolgár területet.

Az afghanok megelégteltek Sir Ali zsarok uramat s politikai bűneit. A ho csak az angolok megjelennek, hozzák eléjük a szirdárok törzsek hódolatát. K a b u l b a n az emir és utódja Jakub Khan ellen forradalom tört ki. Jakub Khan a fellegvárba szorult; a város bombáztatik; az utcai harc folyvást tart. Ugy látszik, Jakub és fejelemetlen csapata a fellazadt nép által be fogják keríteni. Az angol hadtestek állása következő: Brown tábornok osztálya Dsallában áll, 100 kilométernyire Kabulól, Robert s tábornoké Peirwarban, 100. és Stewart tábornoké Khelat-i-Ghizában 350 kilométernyire Kabulól.

Napi hírek.

— A székesfehérvári kiállítás helybeli bizottsága ma d. u. 3 órákor a város háza nagy tanácsstermében ülést tartott. — A debreczeni dal- és zenegyűlés f. évi febr. 9 én d. u. 3 órákor a zenedeli helyiségben rendez évi közgyűlést tart, melyre az alapító, pártoló és működő tagok tisztelettel meg-

H I R D E T E S E K.

BÁLI JELENTÉS! Rochlitz és Beke női és férfi divat-terme Debreczenben Bazar és piacz-utca szegletén. A közeledő farsangi idényre ajánljuk a következő cikkeket: Bálí belepöket 3.50-25-ig, Francia viragot garniturban 2.50-20, Egyes viragokat minden árban, Tarlatanokat 1.30-tól feljebb, Ezüst tarlatanokat 5.-, Bálí legyezőket 75.-, 35.-ig, Legyező tartókat 26.-, 1.50-ig.

Takarmány répa igen olcsó áron kapható a helybeli cukorgyárnál. (29) 3-3

Férfiúgyonség 37-ik Kiadás Az önmegorás Laurentius utó Tünetadó férfiak számára minden korban, segély Gyöngességiállapotban stb.

Az alföldi takarékpénztár Debreczenben 1879-dik évi márczius hó 2-dikán délelőtti 10 órákor, a városháza nagy tanács-teremben tartandja ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT melyre a t. részvevnyesek ezennel megívatnak. TÁRGYAI: 1. Az igazgatóság évi jelentése. 2. A felügyelő bizottság jelentése. 3. Zár számla és mérleg betérjesztése. 4. A múlt évi nyereség mikénti felosztása. 5. Hat igazgató tanácsos megválasztása. (35) 1-3